NORSK utgave

EØS-tillegget

til Den europeiske unions tidende

ISSN 1022-9310

Nr. 42

19. årgang

2.8.2012

I EØS-ORGANER

1. EØS-komiteen

II EFTA-ORGANER

1. EFTA-statenes faste komité

2. EFTAs overvåkningsorgan

2012/EØS/42/01 Vedtak i EFTAs overvåkningsorgan nr. 98/10/COL av 24. mars 2010 om 81. endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet ved innføring av et nytt kapittel om kriteriene for en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter 1

2012/EØS/42/02 Rettelse til melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 17 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet – Anbudsinnbydelse i forbindelse med forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Norge 10

3. EFTA-domstolen

III EF-ORGANER

1. Kommisjonen

2012/EØS/42/03 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6623 – VINCI/EVT Business) 11

2012/EØS/42/04 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6644 – APG/PGGM/Challenger LBC Terminals) 12

2012/EØS/42/05 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6657 – Marubeni Corporation/Gavilon Holdings) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte 13

2012/EØS/42/06 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6667 – Marquard & Bahls/Linde/JV) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte 14

2012/EØS/42/07 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6668 – Mondi/Nordenia) 15

2012/EØS/42/08 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6678 – Procter & Gamble/Arbora) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte 16

2012/EØS/42/09 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6679 – STEAG/ Fronterasol/OHL Industrial/Arenales Solar) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte. 17

2012/EØS/42/10 Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning (Sak COMP/M.6687 – Mitsubishi Motors Corporation/Mitsubishi Corporation/Guangzhou Automobile/JV) – Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte 18

2012/EØS/42/11 Innledning av behandling (Sak COMP/M.6570 – UPS/TNT Express). 19

2012/EØS/42/12 Oversikt over EU-beslutninger om markedsføringstillatelser for legemidler fra 1. juni 2012 til 30. juni 2012 19

EFTA-ORGANER

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN

VEDTAK I EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN **2012/EØS/42/01**

nr. 98/10/COL

av 24. mars 2010

om 81. endring av saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet ved innføring av et nytt kapittel om kriteriene for en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter

EFTAS OVERVÅKNINGSORGAN([1]) HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde([2]), særlig artikkel 61 til 63 og protokoll 26,

under henvisning til avtalen mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkningsorgan og en domstol([3]), særlig artikkel 24 og artikkel 5 nr. 2 bokstav b), og ut fra følgende betraktninger:

I henhold til artikkel 24 i overvåknings- og domstolsavtalen skal Overvåkningsorganet håndheve EØS-avtalens bestemmelser om statsstøtte.

I henhold til artikkel 5 nr. 2 bokstav b) i overvåknings- og domstolsavtalen skal Overvåkningsorganet utferdige meldinger eller retningslinjer om spørsmål som EØS-avtalen omhandler, dersom EØS-avtalen eller overvåknings- og domstolsavtalen uttrykkelig bestemmer det eller Overvåkningsorganet anser det nødvendig.

Det vises til saksbehandlingsregler og materielle regler på statsstøtteområdet, vedtatt av Overvåknings-organet 19. januar 1994([4]).

Kommisjonen vedtok 24. juni 2009 en melding om kriteriene for en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter([5]).

Meldingen er også relevant for Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

Det må sikres ensartet anvendelse av statsstøttereglene for EØS i hele Det europeiske økonomiske samarbeidsområde.

I henhold til avsnitt II under overskriften "GENERELT" på slutten av vedlegg XV til EØS-avtalen, skal Overvåkningsorganet, etter samråd med Kommisjonen, vedta tilsvarende rettsakter som dem Kommisjonen vedtar.

Overvåkningsorganet har holdt samråd med Kommisjonen, og med EFTA-statene gjennom brev om dette av 12. mars 2010 (dok. nr. 549988, 549990 og 549991) –

([1]) Heretter kalt Overvåkningsorganet.
([2]) Heretter kalt EØS-avtalen.
([3]) Heretter kalt overvåknings- og domstolsavtalen.
([4]) Retningslinjer for anvendelse og fortolkning av EØS-avtalens artikkel 61 og 62 og protokoll 3 artikkel 1 i overvåknings- og domstolsavtalen, vedtatt og utferdiget av Overvåkningsorganet 19. januar 1994, kunngjort i EFT L 231 av 3.9.1994, s. 1, og EØS-tillegget nr. 32 av 3.9.1994, s. 1, med senere endringer. Heretter kalt retningslinjene for statsstøtte. En ajourført utgave av retningslinjene for statsstøtte er tilgjengelig på Overvåkningsorganets nettsted: http://www.eftasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/
([5]) Offentliggjort i EUT C 223 av 16.9.2009, s. 3.

GJORT DETTE VEDTAK:

Artikkel 1

Retningslinjene for statsstøtte endres ved innføring av et nytt kapittel om kriteriene for en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter. Det nye kapittelet finnes i vedlegget til dette vedtak.

Artikkel 2

Bare den engelske utgaven av vedtaket har gyldighet.

Utferdiget i Brussel, 24. mars 2010

For EFTAs overvåkningsorgan

Per Sanderud
President

Kurt Jaeger
Medlem av kollegiet

VEDLEGG

KAPITTEL OM KRITERIENE FOR EN GRUNDIG VURDERING AV REGIONALSTØTTE TIL STORE INVESTERINGSPROSJEKTER([1])

1. Innledning

1.1 Generelle regler for regionale støttetiltak

1) Kapittelet om nasjonal regionalstøtte for 2007–2013 i EFTA overvåkningsorgans retningslinjer (heretter kalt "retningslinjene for regionalstøtte") forklarer Overvåkningsorganets generelle tilnærming til regional statsstøtte([2]). EFTAs overvåkningsorgan (heretter kalt "Overvåkningsorganet") kan i samsvar med vilkårene fastsatt i retningslinjene for regionalstøtte, og uavhengig av eventuelle negative virkninger av statsstøtte på handel og konkurranse, anse statsstøtte som forenlig med EØS-avtalens funksjon dersom den gis for å fremme den økonomiske utvikling i visse vanskeligstilte regioner i EØS.

2) Generelt tar retningslinjene for regionalstøtte hensyn til hvor alvorlige problemene er som berører utviklingen i de aktuelle regionene ved at det innføres bestemte øvre grenser for regionalstøtte. Disse øvre støtte-intensitetsgrensene ligger på mellom 10 % og 50 % av støtteberettigede kostnader, som først og fremst bygger på BNP per hode i de berørte regionene, men som dessuten gir EFTA-statene mulighet til å ta hensyn til lokale forhold. De regionale støttekartene for hver EFTA-stat offentliggjøres på Overvåkningsorganets nettsted([3]). Denne graderte støtteintensiteten gjenspeiler hovedsakelig den avveining Overvåkningsorganet må foreta mellom, på den ene side, den positive virkningen regional investeringsstøtte kan ha, særlig når det gjelder å fremme utjevning gjennom å tiltrekke investeringer til ugunstige områder og, på den annen side, begrense mulige negative virkninger som kan oppstå når slik støtte gis til enkeltforetak, for eksempel for andre økonomiske aktører hvis relative konkurransefordel reduseres tilsvarende.

3) Et stort investeringsprosjekt er en nyinvestering med støtteberettigede kostnader på over 50 millioner euro([4]). Store investeringsprosjekter er mindre berørt av de ulemper som kjennetegner ugunstige områder enn investeringsprosjekter av mindre omfang. Det er en økende risiko for at handelen berøres av store investeringsprosjekter, og risikoen for at konkurrentene i andre regioner utsettes for en enda større konkurransevridning, øker dermed også. Store investeringer innebærer dessuten en risiko for at støttebeløpet overstiger det minimum som er nødvendig for å kompensere for regionale ulemper, og det er en risiko for at statsstøtte til disse prosjektene kan føre til skadevirkninger, som ineffektive plasseringsvalg, større konkurransevridning og, ettersom støtten innebærer en kostbar overføring fra skattebetalerne til støttemottakerne, netto velferdstap, det vil si at utgiftene til støtten overstiger fordelene for forbrukerne og produsentene.

4) Retningslinjene for regionalstøtte inneholder særlige regler for regionalstøtte til store investeringsprosjekter([5]). I henhold til retningslinjene for regionalstøtte skal de øvre grensene for regionalstøtte til disse store investeringsprosjektene automatisk og gradvis justeres nedover for å begrense konkurransevridningen til et nivå som generelt kan antas å oppveies av de fordeler støtten gir i form av utvikling i de berørte regionene([6]).

5) Videre må EFTA-statene melde individuelt eventuell støtte til investeringsprosjekter dersom foreslått støtte overstiger høyeste tillatte støtte en investering med støtteberettigede utgifter på 100 millioner euro kan motta i henhold til gjeldende regler (terskel for meldeplikt)([7]). I disse meldte sakene kontrollerer Overvåkningsorganet særlig støtteintensitet, forenligheten med de generelle kriteriene i retningslinjene for regionalstøtte og hvorvidt den meldte investeringen innebærer en betydelig økning av produksjons-kapasiteten, samtidig som den er rettet mot et underpresterende marked eller et marked i faktisk tilbakegang, eller er til fordel for foretak med store markedsandeler.

1.2. Regionale støttetiltak som skal underkastes en grundig vurdering

6) Til tross for den automatiske nedjusteringen kan regionalstøtte til store investeringsprosjekter som omfatter store beløp, allikevel ha betydelig innvirkning på handelen og føre til alvorlig konkurransevridning. Tidligere var derfor Overvåkningsorganets politikk å ikke godkjenne støtte til store investeringsprosjekter som oversteg følgende grenser([8]):

- støttemottakeren har over 25 % av salget av de aktuelle produktene på de aktuelle markedene, eller
- produksjonskapasiteten som skapes gjennom prosjektet overstiger 5 % av markedet, mens den gjennomsnittlige årlige veksten på det aktuelle markedet ligger under den gjennomsnittlige BNP-veksten i EØS.

([1]) Dette kapittelet tilsvarer melding fra Kommisjonen om kriteriene for en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter, EUT C 223 av 16.9.2009, s. 3.
([2]) Kapittelet om nasjonal regionalstøtte for 2007–2013 tilsvarer Kommisjonens kunngjøring om Fellesskapets retningslinjer for nasjonal regionalstøtte 2007–2013, EUT C 54 av 4.3.2006, s. 13.
([3]) http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/
([4]) Som definert i nr. 49 og i fotnote 46 og 47 i retningslinjene for regionalstøtte.
([5]) Se avsnitt 4.3 i retningslinjene for regionalstøtte.
([6]) Se nr. 56 i retningslinjene for regionalstøtte.
([7]) Se nr. 53 i retningslinjene for regionalstøtte.
([8]) Se 26A.3 nr. 4 i Overvåkningsorganets flersektorielle rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprosjekter, som tilsvarte Kommisjonens flersektorielle rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprosjekter (EFT C 70 av 19.3.2002, s. 8, som rettet i EUT C 263 av 1.11.2003, s. 3).

7) I de nåværende retningslinjene for regionalstøtte har imidlertid Overvåkningsorganet valgt en mer skreddersydd tilnærming, for på en så konkret måte som mulig kunne ta hensyn til den utjevning og andre fordeler som slike prosjekter kan medføre. Slike fordeler må imidlertid veies opp mot de sannsynlige negative virkningene på handelen og konkurransen som også bør identifiseres på en mest mulig konkret måte. I nr. 57 i retningslinjene for regionalstøtte er det derfor fastsatt at Overvåkningsorganet vil innlede formell gransking i henhold til overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 2 i tilfeller over terskelen for meldeplikt og som oppfyller ett eller begge vilkårene fastsatt i nr. 57 bokstav a) og b) i retningslinjene for regionalstøtte (grenseverdiene for en grundig vurdering som er de samme som dem det vises til i nr. 6 i dette kapittel). I disse tilfellene er formålet med den formelle granskingen i detalj å kontrollere "at støtten er nødvendig for å skape en incentivvirkning for investeringen og at fordelene ved støttetiltaket oppveier den resulterende konkurransevridningen og virkningen på samhandelen mellom avtalepartene"([9]).

8) I fotnote 55 i retningslinjene for regionalstøtte angir Overvåkningsorganet at "det kan senere gi nærmere retningslinjer for de kriterier det vil ta i betraktning i denne vurderingen". Nedenfor gir Overvåkningsorganet retningslinjer for de opplysninger det kan trenge og den framgangsmåte den vil følge ved detaljert vurdering av støttetiltak. I samsvar med Kommisjonens handlingsplan for statsstøtte([10]) vil Overvåkningsorganet foreta en overgripende vurdering av støtten på grunnlag av dens positive og negative virkninger, for å fastsette hvorvidt støttetiltaket kan godkjennes i sin helhet.

9) Den detaljerte vurderingen bør stå i forhold til den potensielle konkurransevridningen som støtten kan gi opphav til. Dette betyr at omfanget av analysen vil avhenge av sakens karakter. Den bevisføring og det bevisnivået som kreves vil derfor også avhenge av særtrekkene ved hver enkelt sak. Overvåkningsorganet kan blant annet, uten å fravike bestemmelsene som regulerer gjennomføringen av den formelle granskingen fastsatt i overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del II artikkel 6 og 7 om oppgaver og myndighet for EFTAs overvåkningsorgan i forbindelse med statsstøtte, anmode EFTA-staten om legge fram egne undersøkelser for å bekrefte opplysningene i meldingen, eller søke råd hos andre økonomiske deltakere på de relevante markedene eller hos sakkyndige innenfor regional utvikling. Videre oppfordres interesserte parter til å inngi sine kommentarer under den formelle granskingen. Overvåkningsorganet underretter om hvilke punkter det ønsker bemerkninger til når granskingen innledes.

10) Formålet med dette kapittel er å sikre innsyn og forutsigbarhet i Overvåkningsorganets beslutningstaking og lik behandling av EFTA-statene. Overvåkningsorganet forbeholder seg muligheten til å endre og gjennomgå disse retningslinjene på bakgrunn av sine erfaringer.

2. Positive virkninger av støtten

2.1 Støttens formål

11) Regionalstøtte har et mål av felles interesse som gjenspeiler hensynet til lik fordeling, nemlig å fremme økonomisk utjevning ved å bidra til å utligne forskjellene i utviklingsnivå mellom regionene i EØS. I nr. 2 i retningslinjene for regionalstøtte fastsettes følgende: "Ved å rette seg mot ulempene de vanskeligstilte regionene står overfor, fremmer nasjonal regionalstøtte den økonomiske, samfunnsmessige og territoriale enheten i EØS-statene og i EØS som helhet. I nr. 3 i retningslinjene for regionalstøtte tilføyes følgende: "Nasjonal regional investeringsstøtte er utformet for å hjelpe utviklingen i de mest vanskeligstilte regionene ved å støtte investeringer og sysselsetting. Støtten fremmer utvidete og mer allsidige økonomiske aktiviteter blant foretak som ligger i de vanskeligstilte regionene, særlig ved å oppmuntre firmaer til å starte ny virksomhet der."

12) Når det gjelder store investeringsprosjekter som oppfyller grenseverdiene for en grundig vurdering, vil EFTA-staten bli anmodet om å påvise at støtten er rettet mot målet om lik fordeling. EFTA-staten vil derfor måtte underbygge investeringsprosjektets bidrag til utviklingen i den berørte regionen.

13) Samtidig som den viktigste målsettingen til regionalstøtte er å fremme målet om lik fordeling, slik som økonomisk utjevning, kan regionalstøtte også brukes til å avhjelpe saker i forbindelse med markedssvikt. Regionale ulemper kan være knyttet til markedssvikt i form av ufullstendige opplysninger, samordningsproblemer, støttemottakerens vanskeligheter med å skaffe investeringer i offentlige goder eller eksterne virkninger av investeringer. I tilfeller der regionalstøtte i tillegg til målet om lik fordeling også søker å løse et effektivitetsproblem, anses støttens samlede positive virkning som større.

14) Nedenfor følger en ikke-uttømmende liste over kriterier som kan anvendes for å påvise støttens regionale bidrag, i den grad den tiltrekker ytterligere investering og aktiviteter i regionen. Støttens positive virkninger kan være både direkte (f.eks. at den skaper nye arbeidsplasser) og indirekte (f.eks. lokal nyskaping).

– Antallet arbeidsplasser som skapes direkte gjennom investeringen er en viktig indikator på bidraget til regional utvikling. Det bør også tas hensyn til kvaliteten på de arbeidsplassene som skapes og det kompetansenivået som kreves.

– Et enda større antall nye arbeidsplasser kan skapes gjennom nettet av lokale (under)leverandører, noe som bidrar til bedre integrering av investeringen i den berørte regionen og til å sikre mer omfattende ringvirkninger. Det vil derfor også tas hensyn til antallet indirekte arbeidsplasser som skapes.

([9]) Se nr. 57 i retningslinjene for regionalstøtte.
([10]) Se nr. 11 og 20 i Kommisjonens handlingsplan for statsstøtte (KOM (2005) 107 endelig).

– Støttemottakerens vilje til å iverksette omfattende opplæringsaktiviteter for å forbedre arbeidsstyrkens kompetanse (allmenn og særskilt) vil anses som en faktor som bidrar til regional utvikling. Det vil også legges vekt på opplæring som bedrer arbeidstakernes kunnskaper og sysselsettingsevne utenfor foretaket. Allmenn og særskilt opplæring som det gis opplæringsstøtte til, regnes ikke som en positiv virkning av regionalstøtte, for å unngå at virkningen telles to ganger.

– Eksterne stordriftsfordeler eller andre fordeler fra et regionalutviklingssynspunkt kan oppstå som følge av nærhet (klyngevirkning). Med klynger av foretak innenfor samme bransje vil enkeltstående anlegg kunne oppnå en større grad av spesialisering, noe som fører til økt effektivitet. Fysisk nærhet forenkler utvekslingen av opplysninger, ideer og kunnskap mellom foretak. En konsentrasjon av økonomiske aktiviteter tiltrekker mange arbeidssøkende, noe som sikrer at foretakene får tilgang til en større gruppe arbeidstakere med ulik kompetanse. Tilgang til juridiske og kommersielle tjenester sikres, noe som forbedrer effektiviteten. Generelt kan en konsentrasjon av økonomiske aktiviteter igjen tiltrekke andre investeringer som igjen øker de positive ringvirkningene (selvforsterkende sirkel).

– Investeringer omfatter teknisk kunnskap og kan være kilde til en betydelig overføring av teknologi (ringvirkninger i form av kunnskap). Det er større sannsynlighet for teknologioverføring til mottakerregionen ved investeringer i teknologiintensive bransjer. Nivået og spesifisiteten på kunnskapsspredningen er også viktig i denne forbindelse.

– Prosjektets bidrag til regionens evne til å skape ny teknologi gjennom lokal nyskaping vil også vurderes. Samarbeid mellom det nye produksjonsanlegget og lokale institusjoner for høyere utdanning anses også som et pluss.

– Investeringens varighet og mulige framtidige oppfølgingsinvesteringer er en indikasjon på at foretaket har et varig engasjement i regionen.

15) EFTA-statene oppfordres særlig til å støtte seg til vurderinger av tidligere statsstøtteordninger, konsekvensutredninger foretatt av bevilgende myndighet, ekspertuttalelser og andre undersøkelser knyttet til investeringsprosjektet som vurderes. Støttemottakerens forretningsplan kan gi opplysninger om antallet arbeidsplasser som er skapt, lønninger som er utbetalt (økning i husstanders inntekt som ringvirkning), salgsvolum fra lokale produsenter, omsetning som investeringen genererer og som regionen eventuelt drar fordel av gjennom økte skatteinntekter.

16) Dersom det er relevant må forholdet mellom det planlagte investeringsprosjektet og den nasjonale strategiske referanserammen samt forholdet mellom prosjektet og de driftsprogrammerr som samfinansieres av strukturfondene, også vurderes.

2.2 Støttens egnethet

17) Statsstøtte i form av investeringsstøtte er ikke det eneste politiske virkemiddelet EFTA-staten kan bruke for å støtte investering og fremme sysselsetting i vanskeligstilte regioner. EFTA-statene kan ta i bruk generelle tiltak slik som infrastrukturutvikling, forbedring av kvaliteten på utdanning og opplæring eller forbedringer i det allmenne forretningsmiljøet.

18) Tiltak der EFTA-statene har vurdert andre virkemidler og der fordelene ved å benytte et selektivt virkemiddel som statsstøtte til et særskilt foretak er fastslått og meddelt Overvåkningsorganet, betraktes som et egnet virkemiddel. Overvåkningsorganet vil ta særlig hensyn til eventuelle konsekvensanalyser av de foreslåtte tiltakene som EFTA-staten måtte ha foretatt.

2.3 Incentivvirkning

19) Et av de viktigst elementene i den grundige vurderingen av regionalstøtte til store investeringsprosjekter er å analysere incentivvirkningen av støttetiltaket. Overvåkningsorganet vil vurdere hvorvidt den foreslåtte støtten er nødvendig for å skape "faktisk incentivvirkning slik at det foretas investeringer i områdene som mottar støtte som ellers ikke ville vært foretatt"([11]). Denne vurderingen vil foregå på to plan: På et generelt saksbehandlingsplan og på et mer detaljert økonomisk plan.

20) Nummer 30 i retningslinjene for regionalstøtte inneholder generelle kriterier for en formell vurdering av regionalstøttens incentivvirkning. Disse kriteriene gjelder all regionalstøtte, ikke bare regionalstøtte til store investeringsprosjekter.

21) Når det gjelder regionalstøtte til store investeringsprosjekter som omfattes av dette kapittel, vil Overvåkningsorganet kontrollere i detalj "at støtten er nødvendig for å skape en incentivvirkning for investeringen"([12]). Formålet med denne grundige vurderingen er å fastslå om støtten faktisk bidrar til å endre støttemottakerens opptreden slik at denne foretar (ytterligere) investeringer i de aktuelle støttede regionene. Det er mange gyldige grunner til at et foretak plasseres i en bestemt region, også uten støtte.

22) Med hensyn til målet om lik fordeling som kan utledes av utjevningspolitikken, og i den grad støtten bidrar til å oppnå dette målet, kan en incentivvirkning påvises gjennom to mulige scenarioer:

([11]) Se nr. 30 i retningslinjene for regionalstøtte.
([12]) Se nr. 57 i retningslinjene for regionalstøtte.

i) Støtten gir et incentiv til å treffe en positiv investeringsbeslutning ettersom en investering som ellers ikke ville vært lønnsom for foretaket et annet sted, nå kan foretas i den støttede regionen([13]).

ii) Støtten gir et incentiv til å plassere en planlagt investering til den aktuelle regionen framfor en annen, ettersom den utligner de netto ulemper og kostnader som er knyttet til å plassere investeringen i den støttede regionen.

23) EFTA-staten må overfor Overvåkningsorganet kunne godtgjøre støttens incentivvirkning. Den må kunne framlegge tydelige bevis på at støtten faktisk har en innvirkning på investeringsvalget eller plasseringsvalget. De må opplyse om hvilket scenario som får anvendelse. For at Overvåkningsorganet skal kunne foreta en omfattende vurdering, må EFTA-staten framlegge opplysninger ikke bare om det støttede prosjektet, men også en omfattende beskrivelse av det kontrafaktiske scenarioet, der EFTA-staten ikke gir støtte til foretaket.

24) Med scenario 1 kan EFTA-staten bevise støttens incentivvirkning gjennom å framlegge foretaksdokumenter som viser at investeringen ikke ville vært lønnsom uten støtten og at foretaket ikke ville vurdert noen annen plassering enn den berørte støttede regionen

25) Med scenario 2 kan EFTA-staten bevise støttens incentivvirkning gjennom å framlegge foretaksdokumenter som viser at det er foretatt en sammenligning av kostnader og fordeler som følge av plasseringen i den aktuelle støttede regionen i forhold til en alternativ region. Overvåkningsorganet må imidlertid anse disse sammenlignende scenarioene som realistiske.

26) EFTA-statene oppfordres særlig til å stole på risikovurderinger, også vurderingen av plasseringsspesifikke risikoer), økonomiske rapporter, interne forretningsplaner, ekspertuttalelser og andre undersøkelser knyttet til investeringsprosjektet som vurderes. Dokumenter som inneholder informasjon om forventet etterspørsel, forventede kostnader, finansielle beregninger, dokumenter som leveres til en investeringskomité og som beskriver forskjellige investeringsscenarioer, eller dokumenter levert til finansmarkedene, kan fungere som bevis på incentivvirkningen.

27) I denne forbindelse og særlig med scenario 1 kan lønnsomhetsnivået vurderes ved anvendelse av metoder som er standard praksis i den aktuelle bransjen, og som kan omfatte metoder for å vurdere prosjektets netto nåverdi (NPV), den interne avkastningsraten (IRR) eller avkastning på benyttet kapital (ROCE).

28) Dersom støtten ikke endrer støttemottakerens opptreden ved å stimulere (ytterligere) investering i den aktuelle støttede regionen, uteblir incentivvirkningen som kreves for å nå det regionale målet. Dersom støtten er uten incentivvirkning, kan den anses som fri kapital for foretaket. I en grundig vurdering av regionalstøtte til store investeringsprosjekter, godkjennes derfor ikke støtte i tilfeller der den samme investeringen sannsynligvis kunne vært gjort også uten støtte.

2.4 Støttens forholdsmessighet

29) For at støtten skal være forholdsmessig, må støttebeløpet og støtteintensiteten begrenses til det som er absolutt nødvendig for at investeringen foretas i den støttede regionen.

30) Retningslinjene for regionalstøtte sikrer generelt at regionalstøtten står i forhold til hvor alvorlige problemene er i de støttede regionene ved å benytte øvre grenser for regionalstøtte generelt og en automatisk og gradvis nedjustering av disse øvre grensene for regionalstøtte for store investeringsprosjekter (se nr. 1 og 3).

31) For tilfeller av regionalstøtte som krever en grundig vurdering, er det nødvendig med en mer detaljert kontroll av at det generelle prinsippet om forholdsmessighet fastsatt i retningslinjene for statsstøtte overholdes.

32) I scenario 1, for et investeringsincentiv, vil støtten generelt anses som forholdsmessig dersom avkastningen av investeringen, på grunn av støtten, er i samsvar med den normale avkastningsraten som foretaket anvender i andre investeringsprosjekter, med foretakets kapitalkostnader generelt eller med en avkastning som er vanlig i den aktuelle bransjen.

33) I scenario 2, for et plasseringsincentiv, vil støtten generelt anses som forholdsmessig dersom den tilsvarer forskjellen mellom det støttede foretakets nettokostnader for å investere i den støttede regionen og nettokostnadene for å investere alternative regioner. Alle slike kostnader og fordeler må tas i betraktning, også administrative kostnader, transportkostnader, opplæringskostnader som ikke omfattes av opplæringsstøtte og dessuten lønnskostnader.

34) Disse nettokostnadene, som anses å være knyttet til regionale ulemper, fører i siste instans til at investeringen blir mindre lønnsom. Beregningene som brukes til å vurdere incentivvirkningen kan derfor også brukes til å vurdere hvorvidt støtten er forholdsmessig.

35) EFTA-staten må kunne påvise forholdsmessighet på grunnlag av hensiktsmessig dokumentasjon, som den som er nevnt i nr. 26.

([13]) Slike investeringer kan skape vilkår som muliggjør ytterligere investeringer som kan overleve uten ytterligere støtte.

36) Ikke i noe tilfelle kan støtteintensiteten være høyere en de øvre grensene for regionalstøtte endret ved den automatiske gradvise nedjusteringen fastsatt i retningslinjene for regionalstøtte.

3. Negative virkninger av støtten

37) For å vurdere markedsandeler og mulig overkapasitet i et marked i strukturell nedgang, må Overvåknings-organet definere det aktuelle produktmarkedet og det geografiske markedet. De aktuelle markedene vil derfor vanligvis([14]) være definert for regionale støttetiltak som underkastes en grundig vurdering.

38) To viktige indikatorer på mulige negative virkninger av støtten er allerede angitt i nr. 57 i retningslinjene for regionalstøtte, nemlig store markedsandeler og mulig overkapasitet i et marked i strukturell nedgang. Disse er knyttet til to teorier om hva som kan være skadelig i konkurransesammenheng, nemlig etablering av markedsmakt og etablering eller bevaring av ineffektive markedsstrukturer. En første måling av disse to indikatorene er allerede gjort før den formelle granskningen innledes. For at alle elementer skal tas med i den endelige avveiningen, vil de to indikatorene gås nærmere etter i sømmene i den grundige vurderingen. En tredje indikator på mulige negative virkninger av støtten som vil bli grundig vurdert, er støttens innvirkning på handel. Selv om disse tre indikatorene anses som de viktigste negative virkningene av regionalstøtte til et stort investeringsprosjekt, utelukker ikke Overvåkningsorganet at andre indikatorer også kan være av betydning i særlige tilfeller.

39) Overvåkningsorganet vil legge særlig vekt på de negative virkningene knyttet til begrepene markedsmakt og overkapasitet i tilfeller der støtten gir et incentiv til å forandre investeringsbeslutningen slik at ingen investering ville blitt foretatt uten støtten (scenario 1, incentivvirkning).

40 Framgår det derimot av den kontrafaktiske analysen at investeringen ville blitt foretatt også uten støtten, om enn med en annen plassering (scenario 2), og dersom støtten er forholdsmessig, ville eventuelle indikasjoner på konkurransevridning, f.eks. en høy markedsandel og en kapasitetsøkning på et underpresterende marked, i prinsippet være de samme uavhengig av støtten.

3.1 Fortrenging av privat investering

3.1.1 Markedsmakt

41) Ved fastsettelse av det best egnede investeringsnivået på markeder med et begrenset antall deltakere (en situasjon som er typisk for store investeringsprosjekter) tar hvert foretak hensyn til konkurrentens investering. Dersom et foretak investerer mer fordi det gis støtte, kan konkurrentene svare med å redusere sitt budsjett på dette området. I så fall fører støtten til en fortrenging av privat investering. Dersom disse konkurrentene svekkes eller også må tre ut av markedet som følge av dette, er støtten konkurransevridende. Som nevnt i nr. 38 skilles det i retningslinjene for regionalstøtte mellom tilfeller der støttemottakeren har markedsmakt og tilfeller der støtten fører til en betydelig kapasitetsutvidelse på et marked i tilbakegang.

42) Generelt er det mer sannsynlig at støtte til én mottaker på et konsentrert marked vrir konkurransen, ettersom hvert enkelt foretaks beslutning sannsynligvis har en mer direkte innvirkning på konkurrentene. Dette er særlig tilfellet dersom en dominerende markedsdeltaker mottar subsidier. Dersom støtten fører til at mottakeren kan opprettholde eller øke sin markedsmakt([15]), kan regionalstøtte til store investeringsprosjekter ha en avskrekkende virkning på konkurrentenes investeringsbeslutning og dermed skape konkurransevridning. Dette vil skade forbrukerne. Overvåkningsorganet vil derfor begrense statsstøtte til foretak med markedsmakt.

43) I alle tilfeller av regionalstøtte der terskelen for meldeplikt overskrides (nr. 53 i retningslinjene for regionalstøtte), må Overvåkningsorganet vurdere (nr. 57 bokstav a) i retningslinjene for regionalstøtte) hvor stor andel støttemottakeren (eller det konsernet den tilhører) har av salget av det eller de aktuelle produktene på det aktuelle produktmarkedet og det geografiske markedet. Markedsandelen kan imidlertid bare gi en foreløpig indikasjon på mulige problemer. I sin grundige vurdering må Overvåkningsorganet derfor også ta hensyn til andre faktorer der det er relevant, for eksempel markedsstrukturen ved å se konsentrasjonen på markedet([16]), mulige etableringshindringer([17]), kjøpermakt([18]) og uttredelseshindringer.

44) Overvåkningsorganet vil også ta hensyn til markedsandelene og andre tilknyttede faktorer før og etter investeringen (vanligvis året før investeringen starter og året etter full produksjon er nådd). Ved den grundige vurderingen av negative virkninger vil Overvåkningsorganet ta hensyn til at de fleste store investeringsprosjekter har en vesentlig lengre varighet enn visse andre investeringsprosjekter som gjennomføres i løpet av et forholdsvis kort tidsrom på ett til to år. I de fleste tilfeller må det derfor foretas

([14]) Ved tvil om hva som er en hensiktsmessig definisjon av aktuelle markeder, vil Overvåkningsorganet tilkjennegi disse i vedtaket om å innlede formell gransking i henhold til protokoll 3 del I artikkel 1 nr. 2.

([15]) Markedsmakt er makten til å påvirke markedspriser, produksjon, utvalget eller kvaliteten på varer og tjenester, eller andre konkurranseparametere på markedet over betydelig tid.

([16]) For dette formål kan Overvåkningsorganet vurdere Herfindahl-Hirschman-indeksen (HHI). Denne indeksen gir en grunnleggende analyse av markedsstrukturen. På et marked med få deltakere der flere av deltakerne har en forholdsmessig høy markedsandel, kan støttemottakerens markedsandel være av mindre betydning for konkurransen.

([17]) Disse hindringene omfatter juridiske hindringer for å komme inn på markedet (særlig immaterielle rettigheter), stordriftsfordeler, manglende tilgang til nettverk og infrastruktur. Dersom støtten gis på et marked der støttemottakeren allerede er etablert, kan eventuelle etableringshindringer gi støttemottakeren enda større markedsmakt og dermed ytterligere forverre mulige negative virkninger av denne markedsmakten.

([18]) På et marked med sterke kjøpere er det mindre sannsynlig at støttemottakeren kan øke prisene overfor disse sterke kjøperne.

langsiktige analyser av markedsutviklingen. Overvåkningsorganet er imidlertid klar over at slike langsiktige analyser er mer hypotetiske, særlig når det gjelder flyktige markeder og markeder som er i rask teknologisk forandring. Jo mer langsiktig og dermed mer hypotetisk analysen er, jo mindre vekt vil bli lagt på den mulige negative virkningen av markedsmakt eller risikoen for utestengende opptreden.

3.1.2 Skape eller opprettholde ineffektive markedsstrukturer

45) Når ineffektive foretak må tre ut av markedet, er det et tegn på effektiv konkurranse. På lang sikt bidrar dette til teknologisk utvikling og effektiv bruk av knappe ressurser i økonomien. En vesentlig kapasitetsøkning som følge av statsstøtte på et underpresterende marked kan gi utilbørlig konkurransevridning, ettersom overkapasiteten kan redusere fortjenesten og minske konkurrentenes kapasitet og eventuelt tvinge dem ut av markedet. Dette kan føre til en situasjon der konkurrenter som ellers ville ha vært i stand til å fortsette, blir tvunget ut av markedet som følge av statsstøtte. Støtte kan også hindre lavkostforetak i å tre inn på markedet og den kan svekke konkurrentenes nyskapingsincentiv. Dette fører til ineffektive markedsstrukturer, som på lang sikt skader forbrukerne.

46) For å vurdere om støtten kan bidra til å skape eller opprettholde ineffektive markedsstrukturer, slik det påpekes ovenfor, vil Overvåkningsorganet ta hensyn til hvor stor tilleggskapasitet som skapes gjennom prosjektet og hvorvidt markedet er underpresterende([19]). Ifølge retningslinjene for regionalstøtte vil tilleggskapasitet anses som et problem bare dersom den skapes på et underpresterende marked og dersom tilleggskapasiteten utgjør mer enn fem prosent av det aktuelle markedet.

47) Ettersom kapasitet som skapes på et marked i absolutt tilbakegang normalt er mer konkurransevridende enn kapasitet som skapes på et marked i relativ tilbakegang, vil Overvåkningsorganet skille tilfeller der det aktuelle markedet på lang sikt er i strukturell tilbakegang (dvs. viser en negativ vekstrate) og tilfeller der det aktuelle markedet er i relativ tilbakegang (dvs. viser en positiv vekstrate, men som ikke overstiger referansevekstraten (se nr. 48)). Når kapasiteten som skapes gjennom prosjektet skjer på et marked som strukturelt er i absolutt nedgang, vil Overvåkningsorganet anse dette som et negativt element i avveiningen som neppe vil kunne oppveies av ett eller flere positive elementer. Den langsiktige fordelen for den aktuelle regionen er altså mer tvilsom i et slikt tilfelle.

48) Underprestasjon på markedet måles normalt ved en sammenligning med BNP i EØS i løpet av de siste fem årene før prosjektstart (referansevekst). Opplysninger om tidligere resultater er lettere tilgjengelig og mindre hypotetiske enn framtidsprognoser. I den grundige vurderingen kan imidlertid Overvåkningsorganet også ta hensyn til forventede framtidige trender ettersom virkningen av kapasitetsøkningen vil vise seg i årene etter investeringen. Indikatorer kan utgjøres av den forventede framtidige veksten på det aktuelle markedet, de forventede kapasitetsutnyttelsesratene og kapasitetsøkningens sannsynlige innvirkning på konkurrentene gjennom innvirkningen på priser og fortjeneste.

49) Erfaringen viser dessuten at det aktuelle produktets vekst i EØS i enkelte tilfeller ikke er den beste målestokk for å vurdere virkningen av støtten, særlig dersom markedet er verdensomspennende og det bare er en begrenset produksjon eller et begrenset forbruk av de aktuelle produktene i EØS. I slike tilfeller vil Overvåkningsorganet ha et bredere perspektiv på støttens virkning på markedsstrukturene, særlig med hensyn til eventuell fortrenging av EØS-produsenter.

3.2 Negative virkninger på handel

50) Som det framgår av nr. 2 i retningslinjene for regionalstøtte, er det støttens geografiske begrensning som skiller den fra andre former for horisontal støtte. Et særtrekk ved regionalstøtte er at den er ment å påvirke investorenes beslutning om hvor investeringsprosjekter skal plasseres. Når regionalstøtte oppveier for tilleggskostnadene i forbindelse med regionale ulemper og støtter ytterligere investeringer i støttede områder, bidrar den ikke bare til utviklingen i regionen, men også til utjevning og er dermed en fordel for hele EØS([20]). De mulige negative virkningene regionalstøtte kan ha som følge av plasseringen, er allerede anerkjent og begrenses til en viss grad gjennom retningslinjene for regionalstøtte og de regionale støttekartene, der det er fastsatt en uttømmende oversikt over områder som kan gi regionalstøtte, idet det tas hensyn til lik fordeling og målene for utjevningspolitikken samt tillatte støtteintensitetsgrenser. Støtten kan ikke gis for å tiltrekke investeringer utenfor disse områdene. Ved vurdering av store investeringsprosjekter som omfattes av denne veiledning, bør Overvåkningsorganet ha alle de opplysninger som er nødvendige for å vurdere hvorvidt statsstøtte kan føre til et vesentlig tap av arbeidsplasser innenfor eksisterende plasseringer i EØS.

51) Mer konkret er det en risiko for at produksjon eller investering i andre regioner av EØS berøres negativt når statsstøtte gir mulighet til investeringer som øker produksjonskapasiteten på et marked. Dette er særlig sannsynlig dersom kapasitetsøkningen overstiger markedsveksten, noe som generelt vil være tilfelle for store investeringsprosjekter som oppfyller det andre kriteriet i nr. 57 i retningslinjene for regionalstøtte. De negative virkningene på handelen, det vil si nedsatt økonomisk virksomhet i de regioner som er berørt av støtten,

([19]) I denne forbindelse menes med et "underpresterende" marked at markedets gjennomsnittlige årlige vekstrate i referanseperioden ikke overstiger BNP-veksten i EØS.

([20]) Større aktivitet eller økt levestandard i det støttede området kan øke etterspørselen etter varer og tjenester med opprinnelse i andre deler av EØS.

kan merkes gjennom tapte arbeidsplasser på det aktuelle markedet, på underleverandørnivå([21]) samt som et resultat av tapte positive eksterne virkninger (f.eks. klyngevirkninger, ringvirkninger i form av kunnskapsoverføring, utdanning og opplæring osv.).

4. Avveining av støttens virkninger

52) Når Overvåkningsorganet har fastslått at støtten er et nødvendig incentiv til investering i den aktuelle regionen, vil det veie de positive virkningene av den regionale investeringsstøtten til et stort investeringsprosjekt opp mot de negative virkningene. Det vil tas behørig hensyn til støttens overgripende virkninger på utjevning innenfor EØS. Overvåkningsorganet vil ikke benytte kriteriene i disse retningslinjene mekanisk, men vil foreta en helhetsvurdering av deres relative betydning. Ingen enkeltelementer er avgjørende i denne avveiningen, og heller ikke en kombinasjon av elementer vil anses som tilstrekkelig til å sikre at støtten er forenlig.

53) Overvåkningsorganet anser særlig at det å tiltrekke investering til en fattigere region (fastslått ved den høyere øvre grensen for regionalstøtte) er med fordelaktig for utjevning innenfor EØS, enn dersom den samme investeringen plasseres i en mer framgangsrik region. I scenario 2, der det må framlegges bevis på en alternativ plassering, vil en vurdering som viser at investeringen uten støtte ville blitt plassert i en fattigere region (flere regionale ulemper – høyere øvre grense for regional støtteintensitet) eller i en region som anses for å ha de samme regionale ulempene som målregionen (samme høyeste regional støtteandel) utgjøre et negativt element i den generelle avveiningen som sannsynligvis ikke vil oppveies av positive elementer, ettersom det strider mot regionalstøttens logikk. På den annen side vil de positive virkningene av regionalstøtte som bare oppveier forskjellen i nettokostnader i forhold til en mer utviklet alternativ investeringsplassering (og som dermed oppfyller ovennevnte forholdsmessighetsprøve i tillegg til kravet om ”positive virkninger” som målsetting, egnethet og incentivvirkning), vanligvis anses å oppveie eventuelle negative virkninger når det gjelder den alternative plasseringen ved nye investeringer.

54) Når det foreligger troverdig bevis på at statsstøtten vil føre til tap av et betydelig antall arbeidsplasser innenfor eksisterende plasseringer på territoriet som omfattes av EØS-avtalen, som ellers ville blitt bevart på mellomlang sikt, må de sosiale og økonomiske virkningene på denne eksisterende plasseringen tas i betraktning ved avveiningen.

55) Overvåkningsorganet kan etter den formelle granskingen fastsatt i overvåknings- og domstolsavtalens protokoll 3 del II artikkel 6 avslutte en formell undersøkelse gjennom et vedtak i henhold til protokollens artikkel 7.

56) Overvåkningsorganet kan beslutte om støtten skal godkjennes, underlegges vilkår eller forbys([22]). Dersom Overvåkningsorganet gjør et betinget vedtak i henhold til protokollens artikkel 7 nr. 4, kan det i den forbindelse fastsette vilkår for å begrense den mulige konkurransevridningen og sikre støttens forholdsmessighet. Det kan særlig redusere det meldte støttebeløpet eller støtteintensiteten til et nivå som anses å være forholdsmessig og dermed forenlig med det felles marked.

([21]) Særlig dersom de utøver virksomhet på lokale markeder i regionen.

([22]) Når støtten gis på grunnlag av en eksisterende regionalstøtteordning, bør det imidlertid bemerkes at EFTA-staten fortsatt har muligheten til å gi støtte inntil et nivå som tilsvarer det høyeste tillatte støttebeløpet som etter gjeldende regler kan ytes en investering med støtteberettigede utgifter på EUR 100 millioner.

Rettelse til melding fra EFTAs overvåkningsorgan i samsvar med artikkel 17 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1008/2008 om felles regler for drift av lufttrafikk i Fellesskapet **2012/EØS/42/02**

Anbudsinnbydelse i forbindelse med forpliktelse til å yte offentlig tjeneste med hensyn til ruteflyging i Norge

(Offentliggjort i Den europeiske unions tidende, EUT C 168 av 14.6.2012, s. 4 og EØS-tillegget nr. 31 av 14.6.2012, s. 1.)

I tredje linje "Avtalens gyldighetsperiode"

for: '1. november 2012 – 31. mars 2016'

les: '1. desember 2012 – 31. mars 2016'

EF-ORGANER

KOMMISJONEN

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/03**

(Sak COMP/M.6623 – VINCI/EVT Business)

1. Kommisjonen mottok 26. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der konsernet VINCI SA (”VINCI”, Frankrike) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele EVT (*Energieversorgungstechnick* eller energiforsyningsteknologi) Business (”EVT Business”), som består av en rekke foretak som nå kontrolleres av Alpiq Anlagentechnik GmbH (”AAT”, Tyskland).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – VINCI: bygge- og anleggsvirksomhet, konsesjoner for transport- og energianlegg samt teknikk for elektriske anlegg, mekaniske anlegg og klimaanlegg, hovedsakelig i Europa.

   – EVT Business: tjenester innenfor elektro- og maskinindustri, særlig innenfor energioverføring og –distribusjon, kommunikasjonsinfrastruktur, elektrisk kraft til industrien, energiproduksjon, kabler, transformatorstasjoner og landtilslutning for vindmølleparker til havs. De foretakene som utgjør EVT Business, driver virksomhet i Tyskland, Østerrike, Ungarn, Italia, Tsjekkia og Slovakia.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 232 av 3.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6623 – VINCI/EVT Business, per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/04**

(Sak COMP/M.6644 – APG/PGGM/Challenger LBC Terminals)

1. Kommisjonen mottok 27. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene APG Algemene Pensioen Groep N.V. ("APG", Nederland) og PGGM N.V. ("PGGM", Nederland) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over Challenger LBC Terminals Jersey Limited ("LBC Terminals", Jersey).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – APG: forvalter kollektive pensjonsordninger for ansatte innenfor utdanning, offentlig forvaltning og bygg og anlegg, for foretak innenfor rengjøring og vinduspussing, boligbyggingsforetak, energiselskaper og foretak som driver offentlig tjenesteyting, samt for ansatte innenfor sosial og vernet sysselsetting.

   – PGGM: en nederlandsk pensjonsforvalter som tilbyr tjenester innenfor pensjonsforvaltning, kapitalforvaltning, ledelsesstøtte og politisk rådgivning til ulike pensjonsfond.

   – LBC Terminals: driver lagerterminaler for flytende bulk. Foretaket driver 14 terminaler på viktige steder i Belgia, Frankrike, Nederland, Portugal, Spania, Kina og USA.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 232 av 3.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6644 – APG/PGGM/Challenger LBC Terminals, per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 ("Fusjonsforordningen").

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/05**

(Sak COMP/M.6657 – Marubeni Corporation/Gavilon Holdings)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 25. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Marubeni Corporation (”Marubeni”, Japan) ved kjøp av aksjer overtar kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over hele foretaket Gavilon Holdings, LLC (”Gavilon”, USA).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – Marubeni: et japansk handelsselskap med verdensomfattende virksomhet på det japanske markedet og offshore, og som driver handel og tilbyr tjenester på en rekke forskjellige områder, bl.a. import og eksport av næringsmidler og -produkter, tekstiler, materialer, papirmasse og papir, kjemikalier, energi, metaller og mineralressurser samt transportmateriell. Marubenis virksomhet omfatter også kraftforsyningsprosjekter og -infrastruktur, industrianlegg og -maskiner, finansiering, logistikk og informasjonsvirksomhet samt utvikling og utbygging av fast eiendom. I tillegg driver Marubeni forretningsvirksomhet knyttet til investeringer, utvikling og forvaltning over hele verden, og har 55 filialer og kontorer samt 33 datterforetak utenfor Japan, som i sin tur har 65 kontorer, noe som innebærer at foretaket i alt har 120 kontorer i 67 land/områder.

   – Gavilon**:** et amerikansk råvareselskap som på internasjonalt plan tilbyr lager- og håndteringstjenester, transport- og logistikktjenester, markedsføring og risikostyring innenfor tre hovedforretningsområder: (i) korn og tilsetningsstoffer (herunder kornprodukter og animalske biprodukter), (ii) gjødsel og (iii) energiprodukter.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 232 av 3.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6657 – Marubeni Corporation/Gavilon Holdings), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 (”Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte”).

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/06**

(Sak COMP/M.6667 – Marquard & Bahls/Linde/JV)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 26. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der de tyske foretakene Marquard and Bahls AG (”M&B”) og Linde AG (”Linde”) ved kjøp av aksjer overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over et nyopprettet og selvstendig fungerende tysk fellesforetak (“JV”).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – Linde: levering av industrielle og medisinske gasser, utstyr, teknikk og tjenester.

   – M&B: oljehandel, tanklagring, fylling av flydrivstoff samt fornybar energi.

   – JV: skal drive virksomhet innenfor bulkleveranser av flytende naturgass som drivstoff til skip (LNG-bunkring).

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 232 av 3.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6667 – Marquard & Bahls/Linde/JV), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 (”Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte”).

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/07**

(Sak COMP/M.6668 – Mondi/Nordenia)

1. Kommisjonen mottok 25. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket Mondi Plc ("Mondi"), som tilhører konsernet Mondi Group, ved kjøp av aksjer overtar enekontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over foretaket Nordenia International AG ("Nordenia").

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – Mondi: global produsent av emballasjepapir, bearbeidede emballasjeprodukter og ubehandlet fint papir, og produsent av avispapir i Sør-Afrika, Det forente kongerike og Russland.

   – Nordenia: flernasjonal produsent av fleksibel emballasje, plastfilm og filmbaserte produktkomponenter.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt.

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 231 av 2.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6668 – Mondi/Nordenia), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 ("Fusjonsforordningen").

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/08**

(Sak COMP/M.6678 – Procter & Gamble/Arbora)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 20. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretaket The Procter & Gamble Company (”P&G”, USA) ved kjøp av aksjer overtar enekontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over foretaket Arbora S.A (“Arbora”, Spania).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – P&G: framstilling av husholdningsprodukter, skjønnhets- og helseprodukter samt baby- og barnepleieprodukter.

   – Arbora: framstilling, markedsføring og salg av hygieneprodukter til kvinner, inkontinensprodukter til voksne, bleier samt våtservietter og babyvåtservietter.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 226 av 28.7.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6678 – Procter & Gamble/Arbora), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 (”Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte”).

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/09**

(Sak COMP/M.6679 – STEAG/Fronterasol/OHL Industrial/Arenales Solar)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 25. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene STEAG GmbH (via foretaket Steag 1. Beteiligungs-GmbH, som er opprettet for dette formålet (”STEAG”, Tyskland)), Fronterasol B.V., som i siste instans kontrolleres av Deutsche Bank AG (”Fronterasol/Deutsche Bank”, Tyskland) og OHL Industrial, S.L., som tilhører konsernet Villar Mir Group (”OHL Industrial/Villar Mir”, Spania), ved kjøp av aksjer overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over foretaket Arenales Solar PS, S.L. (”Arenales”, Spania).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – STEAG: energiproduksjon, integrerte løsninger på området elektrisitets- og varmeproduksjon samt kraftverkstjenester (ingeniørvirksomhet).

   – OHL Industrial/Villar Mir: virksomhet knyttet til gjødsel, ferrolegeringer, fast eiendom og energi samt gjennomføring av industriprosjekter.

   – Fronterasol/Deutsche Bank: finansielle tjenester.

   – Arenales Solar: oppføring og drift av solvarmekraftverk i Morón de la Frontera, Sevilla, Spania.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 232 av 3.8.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6679 – STEAG/Fronterasol/OHL Industrial/Arenales Solar), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 (”Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte”).

Forhåndsmelding om en foretakssammenslutning **2012/EØS/42/10**

(Sak COMP/M.6687 – Mitsubishi Motors Corporation/Mitsubishi Corporation/ Guangzhou Automobile/JV)

Sak som kan bli behandlet etter forenklet framgangsmåte

1. Kommisjonen mottok 20. juli 2012 melding i henhold til artikkel 4 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004([1]) om en planlagt foretakssammenslutning der foretakene Mitsubishi Motors Corporation (”MMC”, Japan), Mitsubishi Corporation (”MC”, Japan) og Guangzhou Automobile (”GAuto”, Kina) ved kjøp av aksjer overtar felles kontroll i henhold til fusjonsforordningens artikkel 3 nr. 1 bokstav b) over et nyopprettet fellesforetak (”JV”, Kina).

2. De berørte foretakene har virksomhet på følgende områder:

   – MMC: framstilling og levering av personbiler og lette nyttekjøretøyer.

   – MC: utvikler og driver handelsvirksomhet i forskjellige sektorer, herunder industrifinansiering, energi, metaller, maskiner, kjemikalier, næringsmidler og miljø.

   – GAuto: framstilling og salg av personbiler, nyttekjøretøyer og bildeler samt tjenesteyting i forbindelse med biler, som for eksempel service, logistikk og finansiering i Kina.

   – JV: framstilling og salg av personbiler i Kina samt forskning og utvikling i tilknytning til denne virksomheten.

3. Etter en foreløpig undersøkelse finner Kommisjonen at den meldte foretakssammenslutningen kan komme inn under virkeområdet for fusjonsforordningen. Det er imidlertid ikke gjort endelig vedtak på dette punkt. Det gjøres oppmerksom på at denne saken kan bli behandlet etter framgangsmåten fastsatt i kommisjonskunngjøringen om forenklet framgangsmåte for behandling av visse foretakssammenslutninger etter fusjonsforordningen([2]).

4. Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge eventuelle merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

   Merknadene må være Kommisjonen i hende senest ti dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 226 av 28.7.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen, med referanse COMP/M.6687 – Mitsubishi Motors Corporation/Mitsubishi Corporation/Guangzhou Automobile/JV), per faks (faksnr. +32 (0)2 296 43 01), per e-post (COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu) eller per post til følgende adresse:

   European Commission
   Directorate-General for Competition
   Merger Registry
   J-70
   B-1049 Brussels

([1]) EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1 (”Fusjonsforordningen”).
([2]) EUT C 56 av 5.3.2005, s. 32 (”Melding om behandling etter forenklet framgangsmåte”).

Innledning av behandling **2012/EØS/42/11**

(Sak COMP/M.6570 – UPS/TNT Express)

Kommisjonen vedtok 20. juli 2012 å innlede behandling i ovennevnte sak, etter at den hadde fastslått at den meldte foretakssammenslutningen reiser alvorlig tvil med hensyn til dens forenlighet med det felles marked. Innledningen av behandling markerer åpningen av annen fase av undersøkelsen av den meldte foretakssammenslutningen. Vedtaket er hjemlet i artikkel 6 nr. 1 bokstav c) i rådsforordning (EØF) nr. 139/2004.

Kommisjonen innbyr berørte tredjemenn til å framlegge sine merknader til den planlagte foretakssammenslutningen for Kommisjonen.

For å kunne tas i betraktning under saksbehandlingen, må merknadene være Kommisjonen i hende senest 15 dager etter at dette ble offentliggjort i EUT C 226 av 28.7.2012. Merknadene sendes til Kommisjonen per faks (faksnr. +32 22 96 43 01 eller 22 96 72 44) eller med post, med referanse COMP/M.6570 – UPS/TNT Express, til følgende adresse:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels
BELGIQUE/BELGIË

Oversikt over EU-beslutninger om markedsføringstillatelser for legemidler fra 1. juni 2012 til 30. juni 2012 **2012/EØS/42/12**

En oversikt over beslutninger om markedsføringstillatelser for legemidler for juni 2012 er nå offentliggjort i *Den europeiske unions tidende* C 224 av 27.7.2012.